

Telegraful

Organ național-bise

Str. Șaguna 8

2 ex. (Of.)

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șiu petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Nr. 2755/1931 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhi-
episcop al arhidiecezei ortodoxe
rom. de Alba-Iulia și Sibiu și mitro-
polit al românilor ort. din Ardeal,
Bănat, Crișana și Maramurăș

*Iubitului cler și popor din arhi-
dieceza noastră, dar și pace dela
Dumnezeu Tatăl și dela Domnul
nostru Isus Hristos*

*Dupăcum Hristos a înviat
din morți prin mărirea Tatălui,
așa și noi întru învierea vieții
să umblăm. Romani VI, 4.*

Bunul Dumnezeu ne-a în-
vrednicit să ajungem din nou,
iubiții mei fii sufletești, minu-
natul și întru tot lăudatul praz-
nic al Învierii Domnului și Mân-
tuito-ului nostru Isus Hristos,
ziua luminată pe care a făcut-o
Domnul să ne bucurăm și să
ne veselim într'însa.

«Hristos a înviat din morți,
cu moartea pe moarte călcând
și celor din mormânturi viață
dăruindu-le».

Aceasta este cântarea de
biruință care răsună astăzi din
piepturile noastre, ale tuturor
drept credincioșilor creștini cari
preamărim cu inimile învăluite
în haina bucuriei pe Celce de
bună voie a luat asupra Sa
păcatele lumii, le-a omorât cu
moartea Sa pe cruce și a în-
viat a treia zi.

Praznicul e negrăit de
mare, iubiților mei fii sufle-
tești. Căci nu sărbătorim prin-
tr'însul vr'o faptă trecătoare
din istoria lumii, ci sărbătorim
însăși mântuirea sufletului no-
stru din robia păcatului.

Ca un nor negru și înfri-
coșat care învăluie pământul
în întunec adânc, neputând
străbate prin el nici o rază
din lumina cerescului soare —
așa a învăluit păcatul neascu-
tării sufletul omenesc, lipsindu-l
de lumina povătuirilor dumne-
zeești, pe care nu le-a mai în-
țeles. Cu cugetul său întunecat
orbecăia omul prin noaptea
fără de sfârșit a vieții. Ca fiul
cel pierdut din sfânta Evan-

ghelie se despărțise prin ne-
chibzuință de căldura casei
părintești, de dragostea și pa-
văza neprețuită a Tatălui Ce-
resc, luând drumul deșertului
fără limanuri bune.

Oricât de greu a fost însă
păcatul omului, oricât de vino-
vată a fost răsvrătirea lui îm-
potriva Ziditorului său, iubirea
acestuia n'a încetat nici odată,
cum nici odată nu încetează
iubirea unui părinte adevărat
pentru copilul său. Dumnezeu
a căutat pe om în toată bună
vremea cu iubirea Sa părin-
tească, i-a trimis solii prin pro-
feții Săi și l-a mângăiat cu nă-
dejdea în izbăvirea viitoare.
La plinirea vremii și-a trimis
în lume pe însuși Fiul Său unul
născut, care «s'a smerit pe sine,
ascultător făcându-se până la
moarte — și încă moarte pe
cruce» [Filipeni II, 8]. Dumne-
zeu fiind, asemenea oamenilor
s'a făcut. A viețuit între min-
cinoși, ca să-i învețe adevărul;
a viețuit între bolnavi ca să-i
tămăduască; a viețuit între
desnădăjduiți ca să-i mângăe;
a viețuit între desmoșteniții vea-
cului acestuia, ca să le pregă-
tească moștenirea fericirii celei
vecinice; a viețuit între întu-
necați, ca să le strecoare în
suflet o rază din strălucirea
împărăției ceriurilor; a viețuit
între păcătoși, ca să-i mân-
tuiască.

Cel curat cu inima a su-
ferit ocară; Cel sfânt a îndurat
scuipări și lovituri cumplite;
Fiul lui Dumnezeu cel nevi-
novat a purtat crucea suferin-
țelor omenesci, îndurând moar-
tea pe cruce ca un făcător de
rele și în groapă s'a culcat ca
un muritor. Ispita nu i-a îndo-
it credința nici o clipă. Suferința
nu i-a clătinat ascultarea Sa
față de Tatăl care l-a trimis să
izbăvească lumea. «De aceea
Dumnezeu l-a preainălțat și i-a
dăruit Lui nume care este mai
presus de orice nume: ca întru
numele lui Isus tot ghenun-
chiul să se plece, al celor ce-
rești și al celor pământești și
al celor dedesupt. Și toată
limba să mărturisească, că
Domn este Isus Hristos întru

mărirea lui Dumnezeu Tatăl»
[Filipeni II, 9—11].

Iată, iubiții mei fii sufle-
tești, răsplata credinței și a
jertfei: Învierea. Iată rodirile
bogate ale ascultării până la
moarte: Viața.

Hristos a înviat și păcatul
nu ne mai stăpânește; Hristos
a înviat și întunecul din lume
s'a risipit; Hristos a înviat și
legăturile iadului s'au rupt;
Hristos a înviat și s'au deschis
porțile împărăției lui Dumne-
zeu; — „Hristos a înviat din
morți, cu moartea pe moarte
călcând și celor din mormân-
turi viață dăruindu-le“.

„Crucii Tale ne închinăm
Hristoase și sfântă învierea Ta
o cântăm și o mărim!“

Ci noi, iubiții mei fii sufle-
tești, să nu mărturisim numai
cu gura, că Domn este izbăvi-
torul nostru Isus Hristos. Să
nu-i preamărim numai cu gura,
prin cântări, sfânta Lui Înviere.
Căci se cuvine, ca «dupăcum
Hristos a înviat din morți prin
mărirea Tatălui, așa și noi în-
tru învierea vieții să umblăm»
[Romani VI, 4]. Prin botez îm-
preună cu Hristos ne-am în-
gropat, lăsând în mormânt pă-
catul nostru și înviind ca niște
făpturi nouă. Ca niște făpturi
nouă să viețuim deci, împreu-
nați cu Hristos prin ascultare
desăvârșită, ca să culegem
aceleași roduri pe care le-a
cules prin ascultarea Sa până
la moarte Domnul nostru: viața
de veci. Căci de vremece Hri-
stos, fără de păcat fiind, nu
și-a cruțat viața pentru păca-
tele noastre, cum vom cruța
noi păcatele noastre pentru
dobândirea vieții întru Hristos
Isus?

Iar făptura nouă este plină
de bunătate: „Ea nu pizmu-
iește, nu se laudă, nu se tru-
fește; nu se poartă cu necu-
viință, nu caută ale sale, nu se
aprinde de mânie, nu pune la
socoteală răul; nu se bucură
de nedreptate, ci se bucură de
adevăr; toate le suferă, toate
le crede, toate le nădăjduiește,
toate le rabdă“ [I Corinteni
XIII, 4—7] — pentru a-i plăcea
lui Hristos. După cum și Hri-

stos toate le-a suferit, nu pen-
tru a plăcea sie-și, ci Tatălui
celui din ceriuri.

Faceți-Vă deci vrednici,
iubiții mei fii sufletești, de da-
rurile Învierii, prin credință și
ascultare față de Stăpânul vieții
noastre și prin iubire frățească
între olaltă. Mai ales în vrăș-
mașele vremi ce le trăim, inima
Voastră să fie largă și drago-
stea Voastră să îmbrățișeze
pe fericii și dosădiți deopotrivă;
căci Hristos pentru toți a murit,
ca toți să se împărtășească
de bucuria învierii Sale. Nimeni
să nu se închidă întru bucuria
sa; nimeni să nu caute numai
ale sale; că nici Hristos nu
ale sale a căutat, ci Dumnezeu
fiind s'a răstignit pe cruce pen-
tru păcatele lumii, ca nimeni
rob al păcatului să nu mai fie
și a înviat întru mărire, ca tot
celce crede într'însul viu să
fie în veac.

Necazurile zilelor noastre
sunt multe și mari. Ci bucu-
rați-Vă, că Hristos este cu noi.
El a zis doar: «Îndrăzniți, eu
am biruit lumea!» Întru El au
nădăjduit sfinții Săi Apostoli
și cu ajutorul Lui au cucerit
lumea. Întru El au nădăjduit
înaintașii noștri cucernici și cu
ajutorul Lui au străbătut drumul
greu al veacurilor, scuturând,
la plinirea vremii, lanțurile ro-
biei.

Cunoscând acum, iubiții mei
fii sufletești, purtarea de grijă
a lui Dumnezeu față de neamul
nostru și îndurarea Lui fără
de margini față de sufletele
noastre, pe care le-a scos din
întunec la lumină și din
moarte la viață, cuvine-se ca
și noi în voia Lui preasfântă
să umblăm în toate zilele vieții
noastre. Nu în ospețe și beții,
nu întru priciri și viclesuguri,
ci întru curăție duhovnicească
să prăznuim deci și sfânta în-
viere a Domnului și Mântuito-
rului nostru Isus Hristos.

Aceasta este solia pe care
V'o trimit, iubiții mei, și aceste
sunt povețele și îndemnurile ce
Vi le împărtășesc, de astă dată
de departe, la sărbătorile sfin-
telor Paști din acest an. Voi
sunteți mângăierea mea în

toată bunăvremea; Voi sunteți bucuria vieții mele ori unde m'ăși găsi, — și nădăjduiesc, că „precum pururea m'ăși ascultat, nu numai când eram de față“, așa și acum, fiind departe de Voi, mă veți asculta „cu atât mai vârtos“ [Filipeni II, 12] — ca și eu să mă bucur împreună cu Voi de ziua luminată a învierii Domnului.

Cu aceste nădejdi Vă împărtășesc arhieriasca și părinteasca binecuvântare, dorind din toată inima, ca sărbătorile sfintelor Paști să le petreceți sănătoși, întru fericire și îndestulare duhovnicească și să le ajungeți întru mulți fericiți ani; și cu această nădejde Vă trimit vestea cea bună a biruinții creștinești:

Hristos a înviat!

Data în Davos-Platz, Elveția, la sărbătorile Învierii Domnului din anul 1931.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor:

(ss) **Nicolae,**
arhiepiscop și mitropolit.

«Pacea Domnului». În teritoriul republicii cehoslovace este proclamată, pe timpul celor trei zile de Paști, «Pacea Domnului». În timpul zilelor de Paști ziarele se abțin de la orice polemică, iar în conferințe publice se expun idei umanitare. Tema conferințelor, în acest an, este: Ce trebuie să se facă pentru fericirea copiilor?

Conducătorii sovietici nu se dau înfrânți nici după neizbânda complectă, secerată anii trecuți. În anul de față au organizat o nouă campanie împotriva sărbătorilor de Paști și au năpădit satele rusești cu potopul de scrieri contra religiei: o întreagă literatură infectă, de batjocură și afurisenie, la adresa creștinismului. Țăranii ruși, pe lângă toate sbuciumările și prigonirile «comisarilor» și ale «brigăzilor de atac» îndreptate anume spre sate, tot mai țin să se închine, așa cum pot, și să sărbătorească paștile și Învierea Domnului.

Paștile, ziua fericirii

O sărbătoare mare este cu atât mai simțită, cu cât mișcă mai multe inimi și apropie un număr mai mare de credincioși. Intensitatea bucuriilor crește în raport direct și cu însemnătatea praznicului, și cu mulțimea oamenilor cari îmbracă haina de sărbătoare.

Ce frumos și pedagogic au știut vechii evrei să se folosească de acest adevăr, când se adunau din toate colțurile pământului în Ierusalim, ca să prăznuască Paștile! Comemorau ziua eliberării din robia egipteană, — era deci o sărbătoare națională, care încă pe vremea lui Moisi a primit caracter religios și care, după așezarea evreilor în țara făgăduinței, a devenit sărbătoare a celei mai frumoase manifestări a conștiinței religioase și a solidarității lor naționale.

Să călătorim cu gândul și în suflet să ne punem icoana acelui minunat obicei, care făcea din Ierusalim o cetate sfântă, loc de pelerinaj, de trezire și întărire a conștiinței religioase și naționale la un popor, care a cunoscut destui ani de robie. Cât entuziasm, câtă mângâiere și câte speranțe aducea de fiecare dată astfel de sărbătoare, care întâlnea pe toți evreii din toate părțile vânturilor pe unde erau risipiți!... Noi, la marile sărbători naționale și religioase, luăm parte abia câțiva, dintr'un oraș sau dintr'un sat, — izolați de marea masă a românilor din toată țara. Și cât de mare-i și plăcut fiorul bucuriei colective! Dar să vezi un popor întreg, concentrat în jurul unui templu, într'o cetate, mulțumind lui Dumnezeu pentru toate binefacerile lui, și trăind în acelaș

timp — opt zile cât ținea sărbătoarea — nu în banchete, la mese încărcate cu toate bunătățile pământului, — ci în cea mai aspră cumpătare...

În viața poporului nostru se pare că a rămas ceva din obiceiul vechilor evrei. Însă invers: Până când la evrei sărbătoarea națională a devenit sărbătoare religioasă, la noi — cel puțin în trecut — sărbătoarea religioasă a fost prilej de sărbătoare națională.

Pe lângă acest fapt, în unele sate s'a păstrat până astăzi obiceiul patriarhal, ca primele zile ale marilor praznice să fie petrecute în jurul bisericii. Și iată cum: După obișnuitele servicii divine credincioșii se împrăștie fiecare pe la casele lor. Prânzesc și apoi se întorc cu mic cu mare la biserică, unde petrec restul zilei. Cu acest prilej fiecare familie își ține de datorie ca să-și aducă aminte și de sufletele morților. În timp ce preotul, îmbrăcat în odăjdii luminate și încunjurat de ceata cântăreților, ridică micile pause, pomenește pe cei adormiți și cântă cu toții irmoasele, tropele și condacele zilei, la fiecare familie de morți din cimitir — în acelaș timp tinerimea se bucură și petrece în jocuri populare, distractive și nevinovate, pe un loc liber în apropierea bisericii.

Ai înaintea ochilor un tablou admirabil. Un cimitir întreg, acoperit cu bărbați, femei, tineri și bătrâni, îmbrăcați în haine de sărbătoare și clocotind de viață și de bună dispoziție. Toată lumea e senină și pe fețele tuturor se cetește bucuria și farmecul zilei. Nimenea nu se plictisește, — ca la oraș, — tot satul e în picioare, în mișcare și la un loc adunat. Bătrânii satului găsesc prilejul de a se întâlni și a schimba multă

înțelepciune, iar copiii zburdalnici aleargă voioși, căutându-și prietenii de joc și ouă la noroc.

Întâlnirea unui sat întreg în jurul bisericii, bucuria tuturor celor vii, solidaritatea cu cei morți, și peste tot atmosferă de sărbătoare și de căldură sufletească, te face să simți mai intens farmecul zilei și să exclami: Aici cu adevărat Hristos a înviat, fiindcă un sat întreg de oameni trăește o zi fericită...

Pr. Il. V. Felea.

Nr. 2471/1931.

Circulară

cătră Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu.

În Munții Bihorului, la locul numit «Isbuc», este în curs de edificare o Sf. Mănăstire, care va servi de loc de închinare și de pelerinaj la anumite ocazii pentru credincioșii de județul Bihor, în majoritate covârșitoare de religiunea ortodoxă română.

Starețul acelei Sf. Mănăstiri face apel pentru acordarea sprijinului în scopul înfăptuirii acelei Sf. Mănăstiri.

Drept aceea indemnăm Onorata preoțime, ca să întreprindă o colectă între păstoriții săi, iar sumele incuse să le administreze direct pe adresa: Sf. Mănăstire «Isbuc» p. Vașcău, jud. Bihor. Sibiu, la 28 Martie 1931.

Consiliul arhiepiscopesc.

Organizați Oastea Domnului

FOIȘOARA

Plângea...

Plângea Maria Magdalena
Cu lacrimi mari, în zori de zi.
Doi îngeri, în veșminte albe,
Strălucitori de bucurii,
Priveau femeia 'ndurerată
De lângă peatra răsturnată.

Și îngeri, cu ochi de pară,
Înduioșăți de atâtea patimi
Ce-o sbuciumau, o întrebară:
— «De ce verși azi potop de lacrimi?»
— «Luat-au trupul lui Isus,
Și nu știu în ce loc l-au pus».

Dar întorcându-se Maria
Văzu un om ce dulce-i spune:
— «Femeie, de ce plângi amarnic?»
Crezând că-i grădinaru-anume,
L-a întrebat: De la-i dus, unde
L-ai pus? Vorbește-mi, nu ascunde!

Ear El cu fața luminată,
Strălucitoare de-a minunii
Îndeplinire, — a zis: Marie!
Ea a răspuns zimbând: Rabuni!

— «Să nu te atingi de mine, eată
Mă sui acum la-t vostru Tată!

La Dumnezeu! meu și-al vostru!
Te du la frați și lor le spune
Că m'ai văzut, și nici o teamă
În inimi să nu le mai ture!»
— Cu bucurie, în lung și lat,
Strigați: Hristos a înviat!

VASILE STOICANEA.

Episcopul Nathan Soederblom din Upsala a trimis unei reviste germane următorul mesaj de Paști: «O schimbare a inimilor, așa ca omenia și încrederea să înlocuiască deșertăciunea nebunească și teama, o largire a ordinii juridice, așa ca și între popoare, ca în stat, nedreptățile să poată fi înlăturate prin mijloace pașnice și conflictele să se poată rezolva prin bunăînvoire sau în urma unei hotărâri judecătorești. — Pentru ținta aceasta simplă și nespuse de însemnată n'am putea lucra plini de credință, dacă nu s'ar fi relevat iubirea, împotriva tuturor, pe crucea lui Hristos, ca puterea cardinală a existenței. Biserica își deneagă mărturisirea sfântă dacă servește celor două puteri: egoismului și separării, și nu Dumnezeu-lui unirii în adevăr». (După «Prager Presse» de Paști, 1931).

Ouăle de Paști

— Originea lor. — La alte popoare. — Legenda. — La noi. — Expoziție. —

(x) Mulți au căutat să descopere: care este originea ouălor de Paști?

Întrebarea aceasta n'a fost încă deslegată definitiv.

După unii, obiceiul derivă din vremea împăratului Alexandru Sever, în veacul al treilea d. H., când, la nașterea acestui împărat, o găină a pârîntilor lui a ouat un ou roșu ca sângele.

Alții aduc obiceiul în legătură cu primii creștini, cari erau torturați cu ouă de fier înroșite în foc (ova ignita).

Presupunere apropiată de adevăr este aceea, după care vechii creștini află în ou, sau mai bine zis în pui ieșiți din ouă, o alăturare oarecare cu învierea Domnului.

Creștinii în vechime duceau la biserică ouă, ca să fie sfințite acolo și să le împartă apoi rudeniilor și prietenilor. —

Iepurile de Paști, la alte popoare, este considerat ca vestitorul primăverii; timpul, când iepurii se ivesc din desișul pădurii, e coincident cu sărbătoarea Paștilor. —

Despre ouăle de Paști legenda spune următoarele:

Matca Domnului, văzând că sfântul său Fiș e chinat pe cruce, aduse un coș cu ouă, cu care să îmblânzească inima tiranilor. Coșul îl așeză la picioarele Răstignitului, sub cruce, iar sângele picurând din răni cădea drept pe ouă împetrușându-le. Isus zise atunci celor de față privind ouăle:

— De acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împetrușate, întru aducerea aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și eu astăzi. —

Datina ouălor împetrușate, serise, sau încondelate se găsește mai ales la creștinii ortodocși. Ouăle lor, de rară frumusețe, se pot vedea și în muzee etnografice.

Țăranul român, și în deosebi iscusitele noastre țărance, încondelază cu adevărată măiestrie ouăle de Paști.

Cuvinte arhieresti

— La Invierea Domnului —

I

Din pastorală P. S. Sale Episcopului NICOLAE al Clujului:

...Nu mai e azi nici o taină, că trecem prin mari greutăți și neajunsuri...

Toți se întreabă, ori nu este cu putință să ieșim din acest hal fără de seamă?

Răspunsul nostru, iubitorilor este, că da, — cu ajutorul lui Dumnezeu, cu puterea darului Duhului sfânt, vom ieși și din această stare de jale, — dacă ne vom face cu toții datoria față de poruncile Lui, față de Biserica întemeiată de El, față de neam și de țară.

Se cere însă să ne învingem pe noi înșine, să biruim păcatul, să muncim, să ne rugăm și să cruțăm. Muncă îndoită, ca pân' aci, cruțare înzecită, să alungăm risipa din casele noastre, să venim la vechile datine străbune.

Femea să toarcă și să țese tot de ce are lipsă pentru casă, banul țaranului să nu mai îmbogățească pe străini, munca și sudoarea lui să fie păzită cu sfințenie — și picioarele lui să nu treacă peste pragul caselor de pierzare, care sunt birturile, cu toate relele ce se ascund între pereții lor.

Cărtirile și nemulțumirile nu pot vindeca rane, dimpotrivă, mai tare ne vor amăra sufletele. Fiul lui Dumnezeu a venit în lume să desăvârșească o uriașă lucrare, să pună temelie celei mai de seamă Legi între oameni.

Dar pentru înfăptuirea acestui scop mare, ce luptă, ce muncă, câtă suferință și răbdări a îndurat, în cele din urmă și moartea, cu cele mai îngrozitoare chinuri. Greutățile mari nu se pot birui fără jertfe și suferințe.

Numai în urma lor putem nădăjdui la bucuria izbăvirii și bucuria Invierii. De aceea pilda muncii, a răbdării și a suferințelor lui Isus, cel răstignit și apoi înviat din morți, se cuvine să ni-o însușim și noi, ca să putem învinge greul vieții și să avem apoi mângăierea binefăcătoare.

Astfel împreună cu apostolul vă doresc: «Ca Dumnezeul Domnului nostru Isus Hristos, Părintele mării să vă deie Duhul înțelepciunii, luminând ochii minții voastre, ca să cu-

noașteți care este mărirea prea înaltă a puterii Lui, pe care a lucrat o întru Hristos, sculându-l pe El din morți». (Efes. 1, 17—20).

...Insufleteți pentru lege, încălziți pentru dragostea de țară, mare, frumoasă și întregită în hotarele ei, nădăjduim în zile și mai bune și mai fericite. Garanță ne dă Regele nostru, iubitor de lege și de popor, cu exemple de milostenie și înțelepciune, cu nădejile de înfăptuiri mari, pe care le așteptăm dela viguroasa tinerețe a Acelui ce a fost dorit și așteptat să ia moștenirea marilor Săi înaintași.

Schimbarea spre bine e una din preocupările regale — și de aceea sântem datori să ne îndreptăm cu încredere spre treptele Tronului și să-i dăm sprijinul și de se cere chiar și viața, ca să nu îndrăznească nimeni a se atinge de granițele și moșia răscumpărată cu atâta sânge românesc.

Acesta e indemnul meu, aceasta e povața mea la înălțătorul praznic al Invierii.

II

Din pastorală P. S. Sale Episcopului ROMAN al Orăzii:

...In zilele noastre par'că s'a așezat peste suflete o iarnă grea, care îngheață nădejile de mai bine. Mulți oameni socotesc că fericirea lumii e pierdută pentru totdeauna, deacum nu ne mai așteaptă decât prăpastia sfârșitului. Aceștia nu-și dau seama de proverbul că «după nouă vine seninul», și că «atunci când suferința e mai mare, Dumnezeu e mai aproape». Soarele nădejilor, praznicul Invierii Domnului, vine să ne desmorțască inimile de înfrigurarea desnădejdi. Să deschidem larg ferestrele inimii, ca să patrundă căldura credinței lui Dumnezeu în noi.

Să ne aducem aminte de cuvintele dreptului Iov care a răbdat fără cârtire toate încercările și a dat dovadă de credința sa neclintită în mijlocul suferințelor. Când și-a pierdut toate bunurile pământești el a zis: «Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat», (Iov. 1, 21). Iar când a fost ispitit să cătească împotriva lui Dumnezeu pentru pierderea bogățiilor avute, dreptul Iov a răspuns: Dacă am luat cele bune din mâna Domnului, să nu răbdăm și cele rele? Întru toate acestea ce s'au întâmplat lui, n'a greșit Iov cu

buzele sale înaintea lui Dumnezeu». (Iov 2, 10).

Cade-se ca și noi creștinii, în loc de a ne răzvrăti și a cărti împotriva lui Dumnezeu pentru faptul că socotelile și bucuriile noastre în privința bunurilor pământești adeseori nu se împlinesc aieve, să nu pierdem nădejdea de mai bine și încrederea în Dumnezeu, care este atotdrept și ale cărui judecăți omul nu le poate cuprinde. Să ne smerim mai ales în fața Lui aducându-ne aminte de cuvintele: «Să nu intri la judecată cu noi». «Căci de te vei uita la fărădelegi Doamne, Doamne, cine va putea suferi». «Să nu ne punem deci încrederea în noi, ci în Dumnezeu, cel ce înviază pe cei morți», (2 Cor. 1, 9), știind că: «Dacă Dumnezeu e cu noi, cine va fi împotriva noastră? Dacă El pe însuși Fiul Său nu l-a cruțat, ci L-a dat morții pentru noi toți, cum nu ne va da El oare toate împreună cu El?» (Rom. 8, 31, 32). Mântuitorul Hristos a zis: «Orce veți cere întru numele meu, aceea voi face». A cere «în numele» lui Hristos înseamnă a cere având credință și încredere în El, prin a cărui jertfă de răscumpărare sântem împăcați cu Dumnezeu. Să cerem deci dela Tatăl ceresc prin Domnul nostru Isus Hristos «pâinea noastră cea de toate zilele», dar să cerem totodată și iertarea păcatelor noastre. Să învățăm a ne înfrâna poftele și a ne mulțumi cu ceea ce avem. Dacă cerem ceva și primim dela Dumnezeu, să nu uităm a și mulțumi pentru darurile Lui, făcându-ne astfel vrednici și de altele.

În privința greutăților vieții apostolul Pavel ne îndeamnă să nu cârtim și adaugă: «Și nu numai atât, ci ne lăudăm în suferințe, bine știind că suferința lucrează răbdare și răbdarea încercare și încercarea nădejde, iar nădejdea nu dă de rușine». (Rom. 5, 3—5).

Drept aceea «socotesc că durerile ceasului de față nu pot să stea în cumpănă cu mărirea care va să se arate pentru noi». (Rom. 8, 19). «Bucurați-vă cu bucuria nădejdi, în suferință, fiți răbdători; la rugăciune dați-vă toată stăruința», (Rom. 12, 12).

III

Din pastorală P. S. Sale Episcopului GRIGORIE al Aradului:

...Ziua Invierii este praznicul luminii față de întunecul morții. Se cade deci să luminăm cât mai mult

mințile fiilor neamului cu lumina cunoștinții de Dumnezeu. Zua Invierii este praznicul luminii, care urește minciuna, fărâncă, răutatea, vorbirea de rău, lăcomia și orce păcat.

Ziua Invierii este, că să ne luminăm deci, fraților, în Domnul. Să ne aducem aminte de cuvintele Sf. Evanghelist Ioan că: Dumnezeu este lumină și nici un întuneric întru dânsul nu este. De vom zice că împărtășire avem cu dânsul și întru întuneric umblăm, mințim și nu facem adevărul. Iar de vom umbla întru lumină, precum el este întru lumină, împărtășire avem unii cu alții și sângele lui Isus Hristos, Fiului Lui, ne curățește pe noi de tot păcatul (I. Ioan 1, 5—7).

Ca fii ai luminii să petrecem dar viața noastră și ne vom bucura de lumina vieții veșnice în Dumnezeu. Lumină să ducem în viața singuratică, în viața casnică, în brazda trasă cu plugul și coasa, în comerț și industrie, și să fim siguri că drumul nostru va fi al luminii adevărate.

Un drumeț trecea odată pe un câmp pustiu și, zăbind o floare sălbatică, o rupse și o mirosi, rămânând uimit de mirosul ei plăcut.

— De unde ai acest miros plăcut, — întrebă drumețul.

— Dela un crin, care aflându-se lângă mine, m'a atins și mi-a dat din mireasma lui, — răspuse floarea sălbatică.

Din inimă curată rog pe Dumnezeu să ne ajute ca florile sufletului nostru să se umple de mireasma bunătăților cerești, precum floarea sălbatică a luat parfumul crinului, și să putem zice azi cu toții, dela Nistru până la Tisa: «Hristos a înviat!»

Pentru monumentele Regilor Carol I și Ferdinand I Banca Națională a subscris două milioane lei, ear pentru reconstruirea arcului de triumf un milion.

Noua lege a chirilor prelungeste contractele earăș pe un an, cu prea mici deosebiri de legea din anul trecut. Se presupune că la anul nu vor mai fi nici aceste mici deosebiri, — spre bucuria proprietarilor.

Nu se mai publică în ziare înaintările și schimbările făcute în rândurile ofițerilor armatei noastre, pentru a nu servi dușmanilor țării cu date asupra situației militare a țării. Măsură înțeleaptă.

JUSTINIAN I*)

În *San Vitale***) din Ravenna, în liniștea apsimei lucind în mozaic auriu, o mare icoană înfățișează pe împăratul Justinian I (527—565), înconjurat de înalți demnitari, de soldați și de preoți. Icoana datează din anul 547; e vădit, că arată pe domnitor ceva întinerit, căci Justinian trecuse atunci peste șasezeci de ani. Te alegi totuș cu o puternică impresie, ce-ți lasă personalitatea celui din urmă mare împărat roman: o falcă osoasă, nas sever și subțire, ochi mari, deschiși, totul exprimă energie, dârjă.

Flavius Petrus Sabbatius Justinianus s'a născut în anul 482 în Taurisiul Macedoniei, în Skoplie de azi, un sătcel, din care împăratul avea să facă mai târziu marele oraș Justiniana prima. N'a fost sclav, cum povestește legenda din veacul al 17-lea, ci urmașul unei mici familii țărănești illi-

*) Articol din volumul «Menschen, die Geschichte machten», edit. L. W. Seidel & Sohn în Viena.

**) Biserica în stil oriental înălțată în 547 la Ravenna de împăratul Justinian.

In anul acesta 1931 se deschide în București o expoziție de ouă încondeiate, întâia expoziție de acest fel în țara noastră. Ouăle sânt trimise dela sate. O comisiune de artiști va alege pe cele mai frumoase și va da premiul celor ce le-au trimis. Celelalte vor fi vândute, ear banii se expediază trimițătorilor sătenl.

Eată o faptă cuminte și românească!

Cronică răsăriteană

Postul mare la Atena

— Dela coresp. nostru din Atena —

Timpul postului mare are darul să schimbe puțin ritmul obișnuit al vieții ateniene. Atenianul e prin fire vesel, și această veselie și-o strigă cu glas mare. În decursul carnavalului, odată cu coborârea serii, orașul cu nume de zeiță răsună de cântări. În orce stradă întâlnești câte un grup de 4-5 tineri, -- și unde sunt 5 atenieni, corul e gata. Mai mult, la orce ușă de bodegă, de cafenea, de magazie, răsună patefonul; indivizi singuratici

mergând pe stradă i-auzi fredonând câte o melodie.

Odată cu postul, toate acestea încetează. Atențiunea tuturor e îndreptată acum spre biserică, ale cărei clopote înlocuiesc cântecele de mai înainte.

La Atena sânt foarte multe biserici; și poporul, care și-a zidit atâtea case de rugăciune, nu le lasă pustii.

În timpul sfintelor slujbe treceam intenționat din biserică în biserică și mirarea îmi era mare, căci toate erau foarte cercetate. De exemplu, biserica mitropolitană, cea mai încăpătoare dintre bisericile din Atena, cu toată mărirea ei, se umple de trei ori, până la uși, în zi de Duminecă: întâi la sfânta Liturghie dela ora 8, a doua oră la cea dela ora 10, în fine la ora 5 la vecernie și predică. — Să nu mire pe nimenea faptul celor două liturgii în aceeași zi, întrucât toate bisericile din Grecia au câte două sau trei altare cu hramul a doi sau trei sfinți, și din pricina afluenței mari de credincioși în toate bisericile din Atena se săvârșesc regulat câte două liturgii

în fiecare zi de sărbătoare și cu deosebire în timpul postului.

Predica de asemenea nu este neglijată. Și în această privință catehedrala ocupă locul de cinste. Încredințat cu vestirea cuvântului, este aici arhimandritul Popacosta Serafim, care din pricina cuvântărilor sale înălțătoare are poate numele cel mai popular în Atena, este «Chrisostomul» ei de astăzi.

Ca ortodox, când întâlnești asemenea lucruri în țară ortodoxă, inima ți se umple de bucurie și dorești ca această credință să producă aceleași roade și în țara ta.

Atena, la mijlocul postului mare.

Pr. Gh. Secaș.

Căutați pe Domnul, și dacă-l veți afla, să-l chemați pe el, când se va apropia de voi.

Să-și lase cel necredincios căile sale și omul cel fărădelege sfaturile sale, și să se întoarcă la Domnul și-l va milui, și la Dumnezeu vostru, că mult va ierta păcatelor voastre. (Isaia 55, 6, 7).

Noaptea sfântă — Bucuria Invierii

Ingrijitorul templului privește catapeteasma, uluit de toate cele săvârșite. Una din căpetenii, intrând în templu, îl dojenește:

— E adevărată minune, ceea ce faci, felul cum te porți!

— Lasă aceste stăpâne și privește înainte, pedeapsa lui Iahve! Ba încă am auzit dela martorii oculari, că în timpul când s'a rupt tămpla, s'au săvârșit și alte minuni mai mari, au înviat morții, stăpâne, și s'au arătat celor vii!

— Care timp? Ce minuni? Visezi? Vrei să mă amăgești iar cu nebuniile tale? Iți vei lua pedeapsa! Dar, deocamdată, deretică, săntem în preajma sărbătorilor.

Și pleacă să ia ordine dela arhieru pentru ziua următoare.

În reședința-i veche, bine întocmită, marele preot stă frământat de gânduri: am primit marturie strâmbă împotriva Lui, mi-am rupt hainele arhieresti la auzul cuvintelor lui blânde, am lăsat slugarimea să-L ia la bătaie. Am spus prostilor că «e de folos să moară un om pentru popor».

Oare asta-i menirea ta, Caiapo?

Cam astfel de gânduri chinuiau pe Arhieru, în clipa când își reamintea că a întărit trădarea lui Iuda, care se spânzurase.

Pontiu Pilat e și mai tulburat. Nu aude decât sgomotul plebei: «Ia-L, ia-L, răstignește-L pe El!»

«Nevinovat sânt de sângele Dreptului acestuia, dar spre a nu-mi pierde slujba de onoare, n'aveam altceva de făcut, decât să las toată răspunderea în seama prezențelor și viitorilor fii ai Izrailului, căci e neamul Lui.

«Cu câtă milă se uita El la păcatele tale, Pilate, la mâinile tale, pare că ar fi vrut să-ți zică: «prietene, fă mai iute ceea ce ai în gând». Cât rău i-ai făcut tu și totuși ți-a spus că: «celce L-a dat ție, mai mare păcat are».

Mângăiat că e cineva mai rău decât el care a aprobat trădarea și a continuat cu osânda, procuratorul e copleșit de somn greu.

Ierusalimul, ucigător de profeți, doarme și el obosit de crima cea mai mare, pe care e îngăduit-o să se pe-

treacă între zidurile lui bătrâne, din care curând «nu va rămânea peatră pe peatră» (Lc. 21, 6).

Prieteni osânditului la moarte, risipiți încă dela începutul pătimirii, în priveghere și rugăciune așteaptă fricoși promisiunea Dascălului, care nu întârzie.

Dumnezeescul învâțător nici în mormânt n'a stat inactiv. Sufletul Lui împreună cu Dumnezeirea s'a coborât în iad, să vestească și aici că a mântuit toate sufletele.

Minune! Linistea tainică din jurul mormântului, e întreruptă de cutremurul puternic, de sosirea ingerului din cer, care a răsturnat peatra aspră, și de zăngănitul armelor custozilor înmărmuriți de moarte.

Miopurtătoarele au fost primele care s'au încredințat de minunea Invierii. Și în curând pașii lor sfioși se'ndreaptă spre oraș. În cale se înțelegeau în taină, cum vor putea anunța prietenilor, că pământul a devenit de acum cărarea ce duce la viața veșnică.

În acest timp se desmeticesc și străjerii. Spăimântați până la transfigurare de vederea solului ceresc, aleargă vestind că «înșelătorul» de ieri și marele «zeu» de azi, s'a sculat, neținând seamă de peceți...

Aceste sgomote, veșnic nouă, ne cutremură de bucurie și sufletele noastre în liniștea tainică a nopții sfinte, în «faptul dimineții», când dangătul clopotelor ne vestește și ne cheamă la pacea «Invierii».

Bucuria ne este cu atât mai mare, cu cât numai zilele trecute, firea întregă era plină de durerea celor din urmă clipe, din viața pământească a Dumnezeului-Om.

E aceasta, bucuria pur sufletească pe care au simțit-o apostolii Domnului la auzul cuvintelor: «Va merge înaintea voastră în Galileia, acolo li veți vedea», (Marcu, 16, 7).

Hristos a înviat! — sânt cuvintele ingerului care ședea pe peatră. Ele ne cheamă la o nouă viață, dusă aub steagul strălucitor din dreapta Celui înviat.

Măreția invierii, rezultatul chinurilor de pe Golgota, o simte numai celce își dă seamă de suferințele îndurate dela ieslea din Vifleem, până la cruce, până la mormântul cel nou,

doarme niciodată». Era harnic, neobosit și voia să pună la cale el însuși toate, chiar și amănuntele în orice chestiune: de campanie, de clădirea unei fortărețe, sau de organizarea administrației. Simțea din fire trebuința ordinei desăvârșite și era sincer preocupat și de binele supușilor săi.

Era cu totul mândru de opera înfăptuită. Așa se adresă odată către supușii împărăției sale scriindu-le: «Mulțumiți cerului, voi copii ai lumii, că v'a păstrat veacului vostru împlinirea unei probleme atât de mari. Faptul, de care nu s'a învrednicit antichitatea, s'a realizat, după hotărârea dumnezească, în vremea voastră».

Avea caracterul unui despot cu putere nemărginită. Într'unul din ordinele sale a scris cuvintele: «Dacă aveți îndoeală într'o afacere, s'o aduceți înaintea împăratului: El o hotărăște cu autoritatea sa suverană».

Dar, îndărătul acestui absolutism exterior, se ascundea un suflet, care era slab și fără cumpăt; dispozițiile împăratului se schimbau ușor și adeseori, în situații hotărâtoare, îl despuiau de orice curaj și siguranță, — ca

care, din groapa menită stricăciunii, s'a făcut câmara luminoasă purtătoare de viață.

Tot ceea ce ne poate edifica mai mult sufletește, e cântarea primăverii creștine: Hristos a înviat! Aceste cuvinte de salut sânt siguranța invierii noastre.

Fericiți că am ajuns aceste zile, ne închinăm sfintei Invieri, rostim salutul obișnuit plin de pacea și bucuria pe care el ni-a adus-o din locuri sfinte.

Ascultați cum în faptul dimineții clopotul bisericii din deal sună mai duos și mai vesel decât altă dată.

Ieri, acelaș clopot ne-a chemat la umilința până la moarte pentru sufletele noastre; azi ne cheamă, cu alt glas, la zdrobirea porților imperiului morții, tot pentru sufletele noastre.

Vorbind cu undele văzduhului, vorbește cu noi, aducând solia biruinții și înviind bucuria de nouăsprezece veacuri.

Prin glasul lui dulce, Mireasa lui Hristos își cheamă fiii în fața sfântului altar ca, prin glasul cuceritorilor ei slujitori, să tălmăcească însemnătatea imnului ei măreț de origine îngerească.

Efectul puternic, ce-l are acum chemarea bisericii, ni-l zăgrăvește versul grăitor:

Și cât e de frumos în sat!
Creștinii via tăcuți din vale,
Și doi de se'ntâlnesc în cale,
Își zic: «Hristos a înviat!»
Și râde-atâta sărbătoare
În chipul lor cel ars de soare...

Sânt Paștile! Cerul ne cheamă la viață, la zămbet. «Să lepădăm deci și noi lucrurile întunecului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii», căci *Hristos a înviat!*

Chirion Păcuraru.

Ordin ministerial oprește vânzarea în România a lozurilor ori cărei loterli de bani străine sau loterli pe clase. Asemenea sânt oprite *anunțurile* relative la aceste loterli prin ziarele din regatul român întreg. Nu este permisă nici distribuirea sau expunerea de prospecte de loterli străine. Contravenienții, particulari sau tipografi, se pedepsesc cu amendă de 3000—5000 lei.

b. o. în primele zile ale răscoalei *Nika* (în Constantinopol, la 13—19 Ianuar 532) O voință tare, îndată ce se ivea în împrejurimea sa, îl subjugă. Zece ani de-a rândul a stat sub înrăurirea ministrului său Ioan din Capadochia, și sub înrăurirea soției sale Teodora.

Justinian era om amabil, ușor de apropiat, prevenitor și binevoitor. Și, cu toate că îi plăceau obiceiurile curții și luxul, felul său de a fi era simplu; simplă era și masa lui. Era darnic și osârdios binefăcător. În sfârșit avea bogate cunoștințe și un dar înăscut oratoric, care provoca admirarea ascultătorilor săi. Se știu stăpâni în mare grad și rare ori se lăsă răpit de mânia; ca iscusit diplomat înțelegea și acopere gândurile. Frica îl făcea adeseori să fie crud, și vanitatea îl amăgea nu puțin în iluzii dintre cele mai optimiste.

Puțini împărați au avut, mai mult decât Justinian, sentimentul despre măreția Romei: acest sentiment vorbește din fiecare decret al său. Gândul împăratului se arată totdeauna plin de dorința să restaureze strălu-

† Dr. Lazar Popovici

Cu adâncă durere înregistrăm moartea unui destins fiu al neamului și bisericii noastre, a medicului Dr. Lazar Popovici director al băilor Ocna-Sibiului, fost medic-șef al municipiului Sibiu, decorat cu «Cofoana României». În ziua de 4 April în etate de 63 de ani, — după un scurt morbo, a trecut la cele eterne, spre neputa înfristare a familiei sale și a tuturor acelora cari l-au cunoscut.

Răposatul în Domnul a fost om de inimă, care deși timp îndelungat a trăit în Viena, se interesa de toate chestiunile noastre naționale, făcând în capitala Austriei prețioase servicii neamului nostru.

O febrilă activitate a dezvoltat cu ocaziunea prezentării marelui deputațiunilor a poporului nostru, cu prilegiul ducerii Memorandului la Viena, unde a găsit porțile Burgului închise.

După alipirea noastră la patria mamă, ca toți bunii fii răsleți ai neamului s'a întors acasă punându-și prețioasele-i calități în serviciul neamului, ocupând dela 1919 în orașul nostru postul de medic-șef al municipiului Sibiu.

Slujba prohodului s'a oficiat în Biserica noastră catedrală în 6 Aprilie, la ora 3 p. m. în prezența membrilor familiei, a reprezentanților municipiului Sibiu, a medicilor colegi și a unui număr mare de prieteni și cunoscuți din orașul nostru.

Actul înmormântării a fost oficiat de: părintele protoiereu E. Cioran, preoții Ioan B. Boiu și Gheorghe Turic din Arad.

Panagiricul, a fost rostit de părintele Boiu, scoțând în relief distinsele calități ale defunctului și prin cuvinte alese alinând marea durere a nemângăiatei sale soții, a copiilor și a celorlalți membri ai familiei.

În numele colegilor medici, și-a luat rămas bun dela răposatul, Dr. Gh. Preda; iar în numele funcționarilor dela municipiul Sibiu, Dr. Gh. Bărbat.

Sicriul a fost așezat apoi pe carul mortuar, căruia li premergea un car cu numeroasele cununi și coroane

rice dintr'un ținut unde fără îndoeală se mai grăiește latinește.

Justinian avuse norocul să câștige, încă din fragedă tinerețe, favoarea unui frate al mamei sale Vigilanția, a unchiului său Justin, care ocupă un rang înalt la curte și în armată. Acest unchi l-a adus la Constantinopol și i-a dat creșterea romano-creștină, care a caracterizat întreaga viață a lui Justinian.

Când apoi, în anul 518, după moartea împăratului Anastasius, o intrigă destul de nelămurită ridică în tron pe unchiul Justin, se înțelegea dela sine, că Justinian avea să fie chemat ca sfetnic și ajutor și să i se încredințeze pe rând slujbele și demnitățile cele mai înalte.

În April 527 Justin îl făcu coregent; ear când, nu peste mult, în August în acelaș an, unchiul murî, Justinian luă domnia fără nici un fel de împotrivire. Astfel Justinian a condus împărăția aproape cincizeci de ani, dela 518 până la 565.

Puterea sa de muncă e de nețagăduit: o inscripție contemporană îi dă numele de «*Împăratul care nu*

cirea imperiului roman în plinătatea vechei sale puteri. Află de nesuferit, ca regi barbari să supună părți sfășiate din imperiu; pentru mândria sa era durere cumplită, ca insigniile imperiului, ajunse în mâna lui Gheiserich la pustiirea Romei și răpitate de vandali, să rămână în Cartagina...

Din ziua în care s'a urcat pe tron, Justinian se consideră drept moștenitor direct și legal al împăraților romani; cu îndrăzneală a reclamat pentru sine moștenirea romană în întregimea ei, ear visul său nu era decât să recucerească toate țările care «le-au avut odată romanii, până la hotarele celor două Oceane». Pentru această mare ambițiune, Justinian a jertfit totul, chiar și interesele cele mai învederate ale imperiului în răsărit, și a avut bucuria și gloria să-și înfăptuească visul și să facă din Marea Mediterană earăș lacul interior roman.

Justinian, care a fost victorios prin destoinicia generalilor săi, voia să fie și legiuitor ca împărații romani. În sfârșit ținea să împodobească cu toată splendoarea capitala sa ca simbolul văzut al stăpâniei sale. Îi plăcea

depușe de membrii familiei și de ne-numărați prieteni și cunoscuți, pe sicriul răposatului. Și a fost dus la cimitirul orășenesc, așezându-se în pământ între sfâșietoarele plânsete ale membrilor familiei.

Pe răposatul îl jelesc neconso-labila soție Delia n. Marienescu, fiul Marius, fiicele Delia și Octavia, viitorul ginere colonelul D. Stinghe, surorile Valeria și Octavia, cumnații Gh. Turic și Gavril Poplucă; verii: Dr. Marius Sturza, Dr. Ion Sturza, Dr. Ion Hozan și Dr. Nicu Hozan. Odihnească în pace!

Salariile preoțești

După-cum am anunțat la timpul său, preoții și celalalt personal bisericesc erau să primească în anul 1931 salarii reduse de douăori: cu 12% și prin curba de sacrificiu.

Parlamentul, în ședința din 31 Martie, a votat o lege, ca să nu se mai facă două reduceri la aceste salarii, ci numai reducerea prin curba de sacrificiu, cum se face la slujbașii statului.

Aceasta reducere de salarii se va face după următoarele norme:

Până la 3000 lei salariu brut lunar, nu se rețin nimic;

Dela 3001—4000 lei salariu brut lunar, se rețin 10%;

Dela 4001—5000 lei salariu brut lunar, se rețin 14%;

Dela 5001—10000 lei salariu brut lunar, se rețin 18%;

Dela 10001—15000 lei salariu brut lunar, se rețin 20%;

D. e. un preot, care are la baza studiilor teologice bacalaureatul sau diploma de învățător, fără gradații, are un salariu brut de 4400 lei lunar. La acest salariu se va aplica reducere de 14%, apoi reținerile pentru fondul de pensii și impozitul către stat și ar urma să mai primească lunar aproximativ 3600 lei.

Preoții, cari sunt și profesori sau învățători, vor primi dela o slujbă toate retribuțiile, iar dela a doua slujbă numai salariul de bază plus $\frac{1}{2}$ din sporuri.

mult arhitectura; la indemnul său s'au construit pretutindeni, poduri, ape-ducte și cisterne, fortificații, biserici și palate. Ear Sf. Sofia, minunea artei bizantine în Constantinopol, devine operă măească în arta nouă.

Justinian n'a fost numai împărat roman, ci și împărat creștin. Ca domnitor din mila Domnului, ca locțiitor al lui Dumnezeu pe pământ, era convins că providența îl ocrotește pretutindeni și-i însuflă hotărârile sale. El spune undeva: «Increderea noastră nu se razimă pe arme, nici pe ostași, nici pe generali și nici pe geniul nostru propriu, — toată nădejdea noastră se întemeiază pe pronia Sfin-tei Treimi». Tocmai de aceea, domnitorul are mari datorințe față de acest Dumnezeu, care îl ajută și povățuiește: el este chemat să păstreze neatinse unitatea și legea bisericii, să combată eresia și să răspândească, în toată lumea, adevărata credință.

Justinian, care era foarte cucer-nic și, pe lângă aceasta, și teolog, a dovedit în administrația trebilor bise-ricesti o râvnă pasionată. Bisericii i-a impus, cu ambițiunea ce-l stăpânea,

Demisia guvernului

Dnul N. Titulescu în fruntea noului guvern

Consiliul de miniștri, ținut Sâmbătă seara, a dat presei co-municatul următor:

«In dorința de-a înlezni uni-rea tuturor forțelor politice ale țării, dl primministru, G. G. Mi-ronescu, a prezentat M. Sale Re-gelui demisia guvernului. Demista a fost primită, urmând ca guver-nul să continue a gira afacerile statului până la formarea viito-rului guvern».

M. S. Regele a însărcinat, să formeze noul guvern, pe dl N. Titulescu, care sosește astăzi Joi în capitală.

Dl N. Titulescu s'a afirmat până acum în afară și mai pe sus de partidele actuale, care toate recunosc în persoana sa pe omul cu prestigiul necesar la alcătuirea viitorului cabinet.

Dorim eminentului bărbat de stat să reușească deplin în misiu-neea grea ce-l așteaptă pentru bunul mers al politicii interne și externe a țării.

Creștinismul la alții

Puțin este cunoscută, în țara noastră, o față Franței de astăzi, anume cea creștină.

În realitate avem două Franțe, ce stau față'n față, încrucind și armele:

de o parte Franța masonică, laică și socialistă-radicală,

și Franța creștină și tradițio-nalistă de altă parte, așa cum bine releva un cunoscut ziarist dela noi.

Regină a spiritualității în lume, în acțiunea ei de expansiune, cultura franceză s'a adaptat perfect solului românesc și putem spune foarte bine că întreaga renaștere română, începută

dela jumătatea secolului trecut, nu în-seamnă decât altoirea spiritului francez pe trunchiul românesc, altoi care, cum se vede, a prins și a dat rod însutit. Din nefericire însă am suferit prea mult influența Franței celei dintâi, și prea puțin pe a celei de a doua: (necredinciosul și supra-rafinatul scri-itor Anatole France, ale cărui opere sânt puse la index, e atât de mult citit și admirat la noi, încât cu drept cuvânt spunea cineva că poate fi so-cotit ca autor național). Având de luptat cu greutăți enorme, cu statul laic, și cu puternica organizație a francmasoneriei, biserica franceză se află totuși în plin avânt. Valorificân-du-și puteri proprii, după legea asupra separației de stat a lui Combes și silită să meargă pe propriile ei picioare, ea a știut să păsească cu dreptul și să se mențină în contra vicisitudinilor vremii.

Astăzi sufletul creștin pare că a trecut definitiv pragurile Sorbonei. Făcând cunoștință la Paris cu tradi-ționalismul unui Jacques Maritain d. p., intelectualii noștri cei mai expresivi ai timpului se întorc acasă și devin harnici apologeti ai ortodoxiei.

Tradiționalismul francez tran-splantat la gurile Dunării devine neaoș antohtanism românesc. E natural ca ridicându-te pe scara tradiției romă-nești, să te întâlnești cu umbra lui Mircea dela Cozia, sau a lui Ștefan dela Putna, așa cum intelectualul francez eră obsedat de aureola fe-cioarei din Orleans.

Așezată prin destinele istorice în rolul de frunte, ortodoxia românească simte pe umeri o sarcină destul de grea, având ea însăși nevoie a se adăpa la izvoare străine. Pravoslavia rusească, cu uriașele ei rezerve, a slăbit (sperăm că numai temporar). Putem însă — credem — a ne adăpa din izvoarele nesecate ale creștinismului altor țări fără alterarea fondului de creștinism autohton. Forțele reacționare și con-servatoare ale neamului vegheză cu strânsicie. Să luăm un exemplu din-tr'altă ordine de idei: Putut-a fi acuzat oare vreodată marele nostru istoric N. Iorga de francofobie? Și totuși el este cel care la 1906 a deslășuit stră-lucita manifestare studentască, atunci când doamnele bucureștene voiau s'o introducă limbă neromână și pe scena teatrului Național din capitala țării...

Pr V. Popa.

Faptă laudabilă

au săvârșit membrii corului bisericesc al «Reuniunii meseriașilor români din Sibiu» prin săvârșirea parastasului servit la Florii în catedrala noastră, pentru odihna sufletului președinților Reuniunii Nicolae Cristea, înființatorul Reuniunii, și al lui Victor Tordășianu, reorganizatorul ei, și al membrilor corului răposați, în număr de 8. La parastas au pontificat P. Cuv. P. prof. T. Popovici, Em. Cioran și Patrichie Marcu, iar răspunsurile au fost date de corul bisericesc al meseriașilor, condus de dl prof. C. Popa. La pa-rastas au participat familiile preavred-nicilor președinți și a membrilor co-rului, cum și o mare mulțime de stimători ai răposaților, în frunte cu P. S. Sa arhiereul Vasile și membrii Consiliului arhiepiscopesc.

După parastas membrii corului s'au întrunit la Casina meseriașilor români, unde dl prof. Timotei Po-povici a adus laude membrilor corului pentru săvârșirea parastasului întru memoria celor pomeniți, scoțind în relief munca dispăruților președinți, cum și a membrilor corului. Au mai vorbit dnii Ioan Stanciu și Ștefan Duca.

Cu această ocaziune s'a luat frumoasa hotărâre ca în fiecare an, de aici încolo, la Florii, să se pună parastas pentru președinții Reuniunii și a membrilor corului. Pentru ac-operirea speselor cu parastasul dl prof. T. Popovici donează Lei 1000 cu cari se pune bază fondului T. Popovici al corului meseriașilor români din Sibiu, care sumă nu se va putea ataca, folosindu-se numai interesele lui. La acest fond au mai contribuit: Teodor Moldovan, particular, Lei 500. Ioan Stanciu, m. zugrav, Lei 200, George Poponea sen., cond. Tip. arhidie-cezane, în memoria fratelui Dumitru Poponea, Lei 200, Ioan Marcu, cond. Libr. arhidiecezane, Lei 200, Em. Băncilă, m. croitor, Lei 200, Ștefan Duca, cul. tipograf, Lei 200, Ioan Arsin, m. croitor, Lei 100, Ioan Bra-niște, argășitor de piei, Lei 100, Dna Susana Arsin, m. croitoreasă, Lei 100. Restul membrilor corului au declarat toți că încă contribuie fiecare cu câte 100 Lei la acest fond.

Laudă și cinste meseriașilor noștri români din Sibiu și conducătorilor lor: răposați și în viață!

sd.

NOTIȚE

O vorbă despre Al. Gavra

(1843—1847)

De mult căutam o carte a unui vechi profesor al «pedagogiului re-gesc din Arad», Gavra. (Am găsit-o în biblioteca liceului din Brașov).

Întâia decepție: *Dicționarul de conversație istoricesc-religionariu* este cules «de prin Ungurie». La p. XXIX se citează ca izvoare: *Broughon, Mindszent, Esméreték Tára* «și alții», nenumiți.

Ungurește Gavra învățase în Oradea, unde în anul 1811 se afla în a 3-a școală gramaticească latinească. Acolo a văzut el pe episc. Moga, la întoarcerea sa dela Viena; și anume la sfânta liturgie, în biserica uniților dela seminarul cel mic din Olosi (p. 231).

Multe lucruri despre Români Gavra nu spune. Și cum le așază!

Supt cuvântul *Ardealul* pove-stește pe larg alegerea lui Șaguna (20 Nov. 1847). O linguire?

Ici-colo pomenește câte-o carte

veche: Sicriul de aur, 1683 (Sassebeș) și Molitvelnicul din 1689, al lui Ioan din Vinți (pag. 216).

Despre Sicriul de aur se zice (p. 217): «Între niște însemnări de mână lui Varlaam în anul 1690 în 20 Iulie scrise se află cumcă dânsul au cumpărat și au zălogit niște pămân-turi și fânașuri, care le-au dat să fie de moșie Mitropoliei».

Din Acatistul lui Olosi, Gavra reproduce cu litere latine, dar și 'n slove, — ca să facă propagandă pen-tru literele latinești! (p. 14 etc.).

Supt cuvântul *arhierei* (pag. 205 etc.) Gavra face un istoric al mitro-poliei vechi din Ardeal.

Supt *austriacul imperiu* ne apare o statistică a Românilor după *confe-siuni*. Pe uniți li prezintă printr'un text luat din *Organul luminării* (Șu-pliment 1847, p. 257, 258). Cu litere latinești!

Pe-o pagină din «poeticele» (!) *Șapte nopți* (p. XIX—XX) reproduce *Ruinele dela Târgovești*, de Cârlova!

Intr'o notă Gavra ne descopere pe cei doi colaboratori ai săi: Anto-nie Muntean, învățător în Moravița

voința lui proprie. Prigonea fără milă pe ereticii urgisiți, provocând astfel discuții nefolositoare și primejdioase. Dar, în același timp, zelul său religios a răspândit ortodoxia și civilizația dela oazele Zaharei până în munții Caucazului, din interiorul Abisiniei până la țărmurile Dunării. Opera mi-siunii creștine face parte din faptele cele mai glorioase ale domniei lui Justinian.

În cele din urmă, împăratul nu mai avea interes pentru nimic, «spi-ritul său se ruginise și nu mai vie-tuea decât în așteptarea vieții de veci». Când în anul 565 se sfârși, Justinian lăsa în urmă sa un imperiu în ruină, arma talui redusă la nimic, și vistie-ria goală.

Dar, două din operele sale măr-turisesc și astăzi mărima lui: codi-cele Justinian și Sfânta Sofia.

Charles Diehl (Paris).

La vin nu te face viteaz, că pe mulți i-a pierdut vinul. (Sirah 31 29).

Fără de stat nimic să nu faci; și după ce faci, să nu-ți pară rău. (Sirah 32, 20).

Intre capitalism și colectivism

În zilele trecute intelectualii din Cluj, ear msi de curând bucureștenii, au avut cînslea să asculte interesanta conferență a profesorului renumit, Werner Sombart, cunoscut susținător al capitalismului rațional.

Cum va fi viața economică în viitor? — Eată problema pe care Sombart a dezvoltat-o cu multă competență. Cum va fi viața economică peste 6 luni sau un an, nu putem ști precis, în schimb putem spune cu probabilitate cum va fi peste 50 de ani.

Viitorul vieții economice în liniamente generale va fi tot capitalismul. Foarte probabil ca directivele generale să sufere cu timpul schimbări. Aceste alterări vor fi de scurtă durată, viața va relua pe puțin continuându-și calea în direcția originală.

În decursul secolelor precedente, partea occidentală a Europei a devenit asemenea unui mare oraș industrial cu populație de peste 180 milioane, restul Europei și celelalte continente formau satele dependente de acest mare oraș pe care-l provedeau cu materii prime ce trebuiau prelucrate și restituite ca obiecte industrializate în marele fabrici dela oraș. Această situație se schimbă cu pași giganti; ținuturi, care până eri se ocupau cu agricultura, brusc se industrializează.

Mulți își pun întrebarea: care va fi rezultatul frământărilor economice de azi? Se va menține oare capitalismul, sau va învinge colectivismul? Urmează epoca marelui sau micii industrie? Se va menține mica agricultură țărănească, sau se va înlocui cu agricultura colectivă și bazată pe principii raționale de producție?

Am greși — spune Sombart — dacă am spune, că un singur factor de producție va elimina pe celelalte, rămânând învingător.

Desvoltarea succesivă a vieții economice ne arată că formele noi n'au eliminat cu desăvîrșire pe cele vechi. Deși mașinismul ajutat de capitalism a cucerit teren vast, totuși mica industrie manuală nu a fost învinsă, ci se menține, ba este necesară pe lângă marea industrie; ambele se împacă așa de bine.

Trista experiență ce se face azi, pentru triumful colectivismului în

Rusia, nu trebuie să ne alarmeze. Rusia nu ne poate servi ca pildă. Chiar dacă s'ar realiza programul economic de 5 ani (atât de unilateral), va fi fără vitalitate. Întreaga ei experiență va fi identică cu operația care a reușit minnat, atât că pacientul — a murit.

Capitalismul se va menține, dar spiritul său va suferi radicale transformări. Spiritul capitalist de azi se caracterizează: prin speculație irațională și calculație rațională. Elementul irațional se elimină tot mai mult, în timp ce producția se raționalizează. La raționalizare trebuie să se țină cont nu numai de posibilitățile de producție, ci în special de cele de consumație.

În domeniul tehnicii producția se va perfecționa tot mai mult.

În domeniul consumării, voința individuală se va restrânge tot mai mult. În trecut consuma fiecare cât voia și cum voia, în viitor inițiativa și facultatea de dispunere în ce privește consumarea, va trebui să cedeze în vederea realizării unui scop: ideal, superior și unitar. Cu alte cuvinte, în domeniul consumării va urma colectivizarea.

Producția și consumația modernă nu vor depinde de individ, ele se «impersonalizează», servindu-ne de o expresiune a lui Sombart.

Al doilea pas spre colectivizare este înlocuirea muncii omenesti prin mașini automate. Putem să numim «mehanizare» acest proces, când omul va fi simplu supraveghetor. Un exemplu ne va face să înțelegem acest proces de dezvoltare: la început sunetul a fost produs și propagat numai de om, după aceea a urmat fluierul și celelalte instrumente muzicale, apoi vine fonograful, pe urmă radio, care poate să răspândească sunetul în cercuri tot mai largi.

Aplicarea raționalismului și a mașinismului în producție, pe de altă parte a uniformizării și impersonalizării în domeniul consumării, va face ca anomaliile înregistrate azi în producție și consumație să se elimine cu desăvîrșire. Viața economică a viitorului se va «uniformiza».

Idealul vieții economice a viitorului va fi eliminarea ființelor vii și în special al lucrurilor organice din rândul materiilor prime. Obiectele de prima necesitate se vor pregăti din minerale și în general din lucruri

anorganice, sau cu ajutorul acestora (cărboni, electricitate, minerale etc.). Acest proces nu va înceta nici atunci când zăcămintele de cărbuni și mine-reuri se vor consuma; deoarece invențiunile și tehnica modernă le va înlocui cu alte izvoare de materii și energie, care sînt nesfârșite.

Dacă cineva crede că viața viitorului apropiat nu ni se înfățișează în culorile cele mai trandafirii, să-și pună întrebarea: Unde este scris că viața trebuie să fie neapărat fără greutate?

Dar Sombart nu vrea să-și încheie conferența cu aceste cuvinte puțin optimiste, ci invoacă axioma lui Carlye: *Să lucrăm fără gândul că vom fi înșelați în așteptările noastre.*

Conferența a fost ascultată de asistență cu mult interes. Societatea noastră dovedește că este preocupată atât de problemele religioase, cât și de interesele economice prezente și viitoare.

Rom. Em. Jacob.

INFORMAȚIUNI

**HRISTOS A INVIAT! Do-
rim cititorilor și colaboratorilor
noștri să petreacă luminatul praz-
nic al Sfințelor Paști cu pace,
sănătate și bucurie!**

*Numărul viitor al Telegrafului
Român apare în 17 April 1931.*

De reprobato. Parlamentarii noștri, cum se vestește, și-au încasat diurnele pe șase luni înainte! Se poate? Când funcționari și pensionari rămân neplătiți cu lunile, «părinții patriei» nu se sfiesc să încaseze câteva milioane înainte? «Iartă-i, Doamne, că nu știu ce fac!»

Cincizeci de ani de preoție. Protopopiatele Caransebeș și Mehadia, întrunite în colegiu preoțesc, și-au exprimat dorința de a serba pe venerabilul protopop *Andrei Ghidla* al Caransebeșului, din prilejul împlinirii a 50 de ani ai preoției sale. Comitetul, încredințat cu organizarea serbării jubilar, a fixat, în acest scop, ziua de Marți 21 April 1931, ear locul: în Caransebeș. În cadrul serbării proiectate vor participa, nu încapă îndoială,

toți cei care doresc să-și arate stima și dragostea pentru neobositul și vrednicul octogenar jubilar, sărbătorit din inițiativa unei conștiințe preoțime.

Caz de moarte. În 22 Martie a. c. a trecut la cele veșnice bătrânul paroh Radu Marcovici din Șmig. Odihnească în pace!

La congresul din 1 April 1931, ținut în sala Unicum din Sibiu, de comercianții băuturilor spirtoase din județul Sibiu, au luat parte peste patru sute comercianți, între cari mulți invalizi și văduve de război. Congresul a protestat energic contra măsurilor guvernului (acum demisionat), care erau îndreptate împotriva proprietarilor de brevete amenințați cu depozitarea drepturilor obținute pe temeiul legii spirtoaselor. În acest înțeles s'a votat o moțiune.

Ora Europei centrale. Cu începere dela 15 Mai 1931 orologiile publice vor fi date cu o oră înapoi, conform hotărârii guvernului de a se adopta ora Europei centrale.

† **Dr. Teodor Burdan**, notar public în Ineu, jud. Aradului, membru valoros al corporațiilor năstre bisericești, bun român și bun ortodox, s'a stîns în seara zilei de 28 Martie 1931, într'un sanator din Arad, după o boală de câteva zile, în etate de 59 ani. În-mormîntarea răposatului s'a făcut în 30 Martie a. c., din catedrală din Arad între regretele tuturor celor care l-au stimat și iubit. Odihnească în pace!

Un cerc româno-cehoslovac în Sibiu. Duminecă, în 29 Martie, s'a înființat în Sibiu un cerc cultural româno-cehoslovac, după cum există în București, Cernăuți și Cluj, la noi, și în Praga, Brno și Bratislava în Cehoslovacia. Cercul se va numi «*Becul Iarnik-Barseanu*», în amintirea bunilor prieteni, încă de dinainte de război, Iarnik și Andrei Barseanu. Adunarea de constituire s'a ținut la primărie, asistând peste 50 de persoane, doamne și domni. Președinte a fost ales dl prof., fost prefect Dr. Nic. Regman, iar vicepreședinți dnii: insp. școlar Silviu Teșosu; secr. al «Astrei» Dr. Horia Petra-Petrescu și un ceh. Secretari dnii: căp. Bădulescu și Șkorpiș. Ca membri onorari au fost procla-

(Banat) și Vasile Olar din Zarand (p. XLIV—XLV).

Scrierea nu are nicio calitate; dar poate servi la caracterizarea nivelului literar din Arad, pe la anul 1843—1847.

G. Bogdan-Daică.

II

Zaharia Carcalachi

Le întâlnim adeseori în istoria literară din prima jumătate a secolului XVIII, la Buda și București.

În *Kronstädter Zeitung* din 1856 găsim necrologul din care reese că în acel an a murit, în vîrstă de 75 de ani.

Se născuse, deci, în anul 1781. (*Kr. Zeit.*, p. 770).

G. B. D.

Nota Redacției

Alex. Gavra născut în Oradea-mare la 18 Dec. 1797. Clasele primare și secundare le-a făcut în orașul natal. Tot aici a absolvat drepturile, în an. 1818—19. Întră apoi în serviciul județului Bihor în calitate de cancelist. Simțind însă atragere și vocație pentru catedră, făcu examen de profesor înaintea comisiei de examinare («studiorum commissio») din Pesta.

În primăvara an. 1821, publicându-se

concurs pt. catedra de aritmetică și geografie dela preparandia din Arad, obținut, față de candidații Andrei Vasici și Ioan Perian, această catedră rămasă vacantă în urma morții lui Iosif Iorgovici.

Introdus în oficiu la 1 Iunie 1821, purtă sarcina dascăliei peste jumătate de veac. În cursul acestui serviciu îndelungat, a fost stălpul acestui institut. A stat la postul său de onoare și datorită între toate primejdiile, ce amenințau existența acestei școli.

Pe lângă materiile catedrei sale a predat și suplinit și alte obiecte de învățămînt: limba maghiară, română, mătăsăria, economia, pedagogia și istoria. Ca cel mai tinăr între colegii săi, purtă la începutul carierii sale sarcina de actuar al «consensului literar», redactând protocoalele și actele conferințelor profesionale cu o rară conștiințitate.

Ca îngrijitor și administrator al «casei fundationale», dăruită institutului de Sava Arșici a dezvoltat un zel lăudabil pentru intervenirea episcopului Procopie Ivacicovici. Cu începerea an. 1865, e numit de director al institutului; iar prin diploma prealaltă din 23 April 1868 fu distins cu crucea de cavaler al ordinului «Francisc Iosif».

Cu ocaziunea reorganizării învățămîntului primar, în an. 1863, e numit de inspector civil al școlilor primare din protopopiatul Aradului. Începînd dela an. 1864 face parte din comisiunea centrală de inspecție a liceului din Arad. A fost asesor al comitatelor Arad și Cenad.

Cu începerea anului școlar 1876—1877, trudit și slăbit, în urma unei boale grele și a vîrstrei înaintate, trecu în pensiune. Consistorul eparhial îi exprima în mod demn recunoștința sa, pentru serviciul îndelungat, prestat culturii naționale.

În 22 Iunie st. v. 1877, după terminarea examenelor, adunându-se în sala cea mare a noului edificiu școlar, corpul profesoral, elevii, intelectualii români din Arad și delegații consistorului în frunte cu P. S. Sa episcopul Ioan Meșianu, directorul Ioan Russu în numele institutului îi adresază cuvinte de recunoștință pentru meritele neperitoare, ce și le-a câștigat pe terenul învățămîntului.

Adînc mișcat își luă rămas bun veteranul director dela institut, terminînd cu cuvintele duioase:

«Adio Institut cinstit!
Rămâi dulce fericit
Că de astăzi încoale;
Mai mult nu mă vei vedea.
Cincizeci de ani ți-am servit
Și cu cinci te-am dăruit.
Necurmat să fii mărit,
Între oameni pomenit,
Și tot ce-am semănat,
Fie-în țară lăudat!»

Ca pensionar, ajungînd vîrștra patriarhală de 87 ani, trăi până la an 1884. Octomvrie. Prețioasa sa bibliotecă, a lăsat-o inst. A publicat în 1844 în Buda: «*Cronica Românilor* și mai multor neamuri... de Georgiu Șincai din Șinca Dr. în filozofie și s. s.

teologic». Tom. I dela an. 86—1439. A scris și publicat în an. 1847 un: «Lexicon de conversație» Tom. I A—B.

(Din ist. șc. norm. (Preparand.) și a inst. teol. ort. rom. din Arad, de Dr. T. Botiș. (Arad 1922, pag. 381—393).

Becul electric

Povestire de Maxim Gorki

Un călător, care vine din Siberia, mi-a povestit următoarele:

Stau pe peronul gării dela o stație, care se află la depărtare de vre-o 100 de verste de orașul Omsk. Lângă mine s'a lăsat la pămînt un țaran zdravăn, cu pipa'n gură.

— Mai ai mult? l-am întrebat.
Răspunde încet și plin de greutate:

— Până la Omsk. Trebuie să mă duc până acolo pentru becuri electrice, că vrem să punem să se miște 'n sat la noi «*întricitatea*» aia...
— Ați mai întreprins schimbări de astea, în satul d-voastră?

Țăranul, vorbăreț, începe să povestească: «Când am auzit că s'o schimbat ocăruierea în luna lui Octombrie și că sovietul vrea să aducă

mați, între alții: I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, dl general de Corp de armată Panaitescu, vicepreședinții «Astrei» Dr. Gh. Preda și Dr. Oct. Russu, abatele Zavoral, ministrul Cehoslovaciei la București și consulul din Cluj, etc. Invităm pe români să se înscrie în cerc. Fie într'un ceas cu noroc!

Chibrite de contrabandă s'au găsit fabricate la Slatina, localitate aproape de frontieră în Cehoslovacia. Contrabandiștii înlocuiau etichetele cehoslovace de pe cutii cu etichete românești. (Cutia de chibrite, care la noi costă *trei* lei, în Cehoslovacia costă *un* leu!)

Cea mai mare biserică din lume se clădește la Liverpool în parcul Zing-Walf. S'au preliminarat pentru zidirea ei 3 și jum. milioane lire sterline (trei miliarde lei). Biserica aceasta uriașă va avea în fața altarului 12 microfoane mari, pentru ca predicile ce se vor rosti, să le poată auzi întreg auditorul.

ȘTIRI LOCALE

În memoria prietenului iubit Dr. *Lazăr Popovici*, decedat la 4 Aprilie 1931, dl Dr. Gheorghe Bărbat și familia au dăruit în loc de cunună peritoare pe sicriul decedatului suma de Lei 300 la fondul Căminului pentru bătrâni al Soc. rom. de înmormântare din Sibiu. Pentru acest creștinesc dar mulțumește cu recunoștință: *Timotei Popovici*, dir.-președinte.

Sibieni împroprietăriți se plâng cam de mult, că sânt puși în imposibilitate de a-și construi locuințele, ear materialul lor strâns cu cheltuială, se macină și putrezește de ploi și ninsoiri. Pricina spun că este însuși Consiliul municipal sibian, care oprește construirea de locuințe. Primăria la rândul ei, se scuză că «planul de sistematizare» a orașului încă nu e aprobat... Pe când dar aprobarea?

Indiferența sibienilor? Ni se spune, cu reproș, că la conferința, ținută în teatrul nostru, în 27 Martie, de dl *Liviu Rebreanu*, distins scriitor, sala a fost aproape goală. — Nu știm. Se poate, să fie adevărat. — Știm însă că presa românească (nu și săsească) locală a fost — poate cu o singură excepție — *ignorată*, și nu i s'a trimis nici un fel de anunț, cu atât mai pu-

țin obișnuitul bilet. Aceeșă ignorare, pentru foile *românești* locale, se manifestă și la alte prilejuri. «Indiferența», cel puțin a unor sibieni, este astfel explicabilă.

Consiliul comunal al municipiului Sibiu este convocat pe Joi, 16 April 1931 ora 16 (4) p. m., în sala primăriei. Ședința e publică.

Teatru. Reuniunea «Sfânta Maria» a femeilor române unite din Sibiu invită la Reprezentația teatrală urmată de dans, ce se va aranja sub conducerea dlui D. Axente, a doua zi de sfintele Paști (Luni 13 April) 1931, în sala «Unicum». Inceputul la ora 8½ seara. Bilete la «Foia Poporului» și seara la cassă. Venitul e destinat pentru ajutorarea săracilor.

Conferința dlui Savel Rădulescu la Sibiu. Luni, în 30 Martie, le-a fost dat sibienilor să asculte o foarte interesantă conferință a dlui profesor univ. Savel Rădulescu, despre «*Acurile dela Haga*». «Cercul militar-civil» a invitat pe dl Rădulescu să vorbească, indicând chiar tema. Dl Rădulescu este specialist la ministerul de externe în chestiuni financiare. Dsa a purtat tratativele cu optanții maghiari, dsa a întovărășit pe dnul Titulescu la Geneva, dsa cunoaște problemele financiare, reprezentând statul nostru și în Londra și în America de nord, ani îndelungați. Oricât de aridă a fost tema aleasă, având conferințarul să indice la fiecare pas cifre — atenția publicului ascultător a fost încordată și aplauzele furtunoase. Dl Rădulescu a analizat problema financiară post-belică, în special planul Dawes și planul Joung, pentru ca să adaste apoi la banca internațională de împrumut. Cu un apel la colaborare cinstită a statelor europene (interdependența!) a terminat interesanta dsale conferință. Dl Savel Rădulescu conduce și tratativele cu fundația Gozdu din partea românească. În curând se vor aduna comisiile.

CARTI ȘI REVISTE

Revista Teologică, apare lunar sub patronajul I. P. S. Mitropolit Nicolae. Abonamentul pe un an: 260 lei. Redactor: prof. Nicolae Colan. Reacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 32. — Nrul 4 din 1931 cuprinde: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae; Pastorală de Sf. Paști. Prof. Dr. Șt. Lupșa: Din trecutul Mănăstirii Brâncovenesti dela Sâmbăta de sus. Prot. Lt.-col. I. Dăncilă: «Ai învins, Nazarinene!». Șt. Corpadea: De ce plângi? Prof. Nicolae Colan: Pe marginea unei discuții amânate. **, Prof. N. Neaga, Pr. Il. V. Felea și N. C.: Mișcarea literară: Un trup și un suflet. Canoanele Bisericii ortodoxe însoțite de comentarii. Credința care lucrează. Carte de rugăciuni. Chemarea lui Isus Hristos la mântuire. Cazani. Noua lege. Șt. Corpadea și Neculce: Sf. Sinod. N. C., N. Grosu și Dr. N. T.: Note și informații. **. Dela Asociația clerului «Andrei Șaguna». —

Odată cu acest număr al revistei s'a trimis gratuit abonaților și Nr. 2 din publicația periodică «Problemele Vremii». Îngrijită de dl prof. Nicolae Colan. Broșura este: *Pavel, Apostolul lui Isus Hristos*, tablou biografic după Konrad Kirch, de I. P. S. Mitropolit Nicolae. Această biografie a Apostolului neamurilor, plină de vioiciune și culoare stilistică, va alcătui o lectură plăcută și folositoare pentru orice intelectual. De aceea sântem convinși că preoții noștri nu se vor mulțumi citindu-o numai ei, ci o vor trimite mai departe la propovăduire.

Horia și Cloșca. A apărut: *Horia și Cloșca* de P. S. Sa Roman Cloroșoraru Episcop, care arată date noi despre revoluția din a. 1784—1785. Tip. Diecezană Oradea, 1931. Prețul Lei 20.

O carte ciudată. Zilele acestea mi-a ajuns în mâini cartea cu titlul: «Prin cetatea Carpaților», care are de autor pe (dșoara sau doamna) Adela Xenopol. Anul apariției nu-l arată, la fel e lipsită cartea de tabla de materii, costă însă 60 lei și poartă indicația scrise cu litere groase: *a opta mie*. E îmbucurător faptul că atâtea mii de cititori au alergat să culegă

nutremântul spiritual pe care-l îmbie cartea cu titlul de mai sus. Regretăm pe de altă parte că autoara este prea dornică în a încărca pe cetitorii mai puțini informați cu bagajul de atâtea grele erori pe care-l conține cărtica. În conformitate cu titlul, Adela Xenopol ne împărtășește impresiile dsale de călătorie prin țara Carpaților deși în 79 pagini (adeacă mai bine de jumătate), ne plimbă prin Elveția, Basarabia, Bucovina etc. Sunt erori cari s'ar mai putea ierta, astfel: Mitropolitul Vraniei din Blaj (pag. 30). Banatul a fost condus, de sași!!! (în decursul istoriei) (pag. 39), dar Adela Xenopol săvârșește un păcat de moarte față de acela care a fost istoricul Xenopol, când zice (la pag. 29): «*Prigonit de unguri, românii mari din Transilvania cu mitropolitul Șaguna (!) între ei, au luat hotărârea de-a forma o desbinare religioasă, închinându-se papei (!) și aceștia sunt uniții*» (!) Se poate? Prof. Neaga.

Analele congresului dela Brașov. Au apărut: Actele congresului al X lea cu caracter cu'tural, al Asociației clerului «*Andrei Șaguna*», ținut la Brașov în zilele de 11 și 12 Noemvrie 1930, publicate de Biroul Asociației clerului, Arad, 1931, Tip. Diecezană. Prețul: pentru membri Lei 50; pentru alții Lei 60. — Acest volum, de 128 pagini, e alcătuit în scop de a largi orientarea preoților în privința misiunii lor și, în același timp, în scopul apărării sfintei noastre biserici în mijlocul nedreptății și a umilirii de care pe nedrept este pârtașă. Analele de față nu trebuie să lipsească din nici o casă a preoției noastre; ele pot fi citite de toți fruntașii vieții publice românești, doritori de-a se informa exact în privința străduințelor clerului ardelean și a strămtorărilor în care se găsește, de un timp încoace, biserica ortodoxă română, mai ales ramura ei ardeleană. Exemplare se pot cere dela Librăria Arhidiecezană.

Poșta redacției

„Despre mărturisire“, și alte articole de cuprins asemănător, ni-au sosit prea târziu pentru a putea fi publicate la timp.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

«*sofiismu*», cum îi zice, ne-am adunat noi în satu nost și am hotărât că trebuie să aflăm: ce fel de sfat (soviet) e vorba să se dea poporului dela țară.

Am ales noi pe bătrânul Leontin, om uns cu toate unsoarele, și i-am zis: «eacă-ai ci 30 de ruble, — du te până la Omsk, ascute urechea, să știi ce fel de putere nouă e aia de-acolo și cum să țină ea față de bolșevici. Apoi să mai știricești dacă-s mulți oamenii cari se lin de «*sofiismu*» ăla și că ce vrea să zică la adica vorba aia».

După două săptămâni s'a'ntors Leontin și-a venit cu el un soldat. Ne-am adunat roată împrejurul lor, am ridicat pe Leontin pe o masă și i-am spus: «ei, slóboade acu, s'auzim!»

«Bine», zice el, «ce să vă povestesc? n'am nimic nou ce să vă spun! Toate merg bine! De altfel soldatul ăsta s'ar pricepe să vă povestească mai bine decât mine».

Ne-am întors la soldat și l-am întrebat: «Cine ești tu?»

— «Eu? Eu sânt «comunist» și vreau să rămân la voi, dacă mă puneți comisar».

Ne-am bătut capul încoace-'ncolo și l-am ales la urma urmei comisar.

«După o săptămână ne-aveam sfatul nostru și comisarul nostru. Și eu fac parte din sfat, și — Leontin, firește. ăsta a și învățat ceva și ne spunea: «Fiindcă am ajuns *bolșevichi*, e datoria noastră să stricăm, să pus-tiim cevașilea, și să facem o ispravă».

Soldatul ni-a zis:

«Acu sântem toți *comuniști*, acu trebuie să mergem cu rechiziția. Aveți voi *burghezi*?»

«Ne-am uitat muți unul la altul, ne-am întrebat dacă sânt de-al de ăștia pe la noi, și i-am răspuns cu jumătate de glas: «Păcat! n'avem de loc».

— «Lăsați pe mine, găsesc eu ce căutăm», zise el.

A trebuit să alegem apoi 60 de oameni și să-i trimitem în satul învecinat, așa, cam vre-o 40 de verste departe.

În ziua următoare ne-am întors, am adus cu noi 20 de țărani chiaburi și 10,000 de ruble în hârtii de-ale țării.

«Iacă avem *burghezi*!»

Și n'a ținut mult și-am ajuns s'avem dela alți țărani bogați 42,000

de ruble, care s'au sporit repede la 52000 de ruble. A trebuit să ținem earăș o adunare, și Leontin, capul adunării, a vorbit așa:

— Acu am rechiziționat în toată cinstea, — ce să s'aleagă de bani acu?

— Să ridicăm o școală! fu de părere unul.

— Să cumpărăm un *tomobil* și să ne căruțăm fiecare pe rând, — a zis altul.

— Dar atunci trebuie drumurile *răpăduite*...

«Sfaturi de astea ni-a fost dat s'auzim fel de fel, dar nu le-am ascultat, până ce soldatul n'a făcut un plan de tot nou.

«În orașe», ni-a spus el, e «*lintricitate*» și de-aia e primejdia focului mai mică. Daravera-i ușoară de tot: vâri o roată în apă, o pui în legătură cu o mașină de alea de *dinamo*, apoi tragi de-acolea de sârme și atârni la capetele lor niște becuri, sau «*pere*», de alea care s'aprinde».

«E limpede de tot! Am trimis pe soldat la Tomsk, să cumpere o mașină de alea, *dinamo*, și l-a întovărășit și Leontin, care e doar de-al

noștri, — celălalt e străin. A trecut mulțisor până s'au întors, dar au adus mașina, și pe patru oameni, ăia erau mașinisti.

Le zicea *monțeri*. Bine, ne-am zis noi, spuneți-le, numai să se priceapă la treabă!

«Au tras jos îmbrăcăminte de pe mașină și ne-am uitat la lucru ciudat. Nu putea pricepe nici unul din noi cum să lucre mașina asta, dar știau că mașina-i vrednică banii dați pe ea. —

«*Monțerii* au făcut pregătirile. Au adus o roată mare și au pus-o 'n apă. Avem în sat un răuleț, care curge repede și se varsă în Ob. Am legat o curea de roată și-am adus-o în legătură cu mașina. Numai că 'ncepe să se 'nvârtă și să dea schintei. Ți se făcea groază! Am hotărât să aducem *lintricitatea* la paroh, că Leontin știa că vrea să se despartă de stat, de oblăduire.

«Cară-te de-ai ci!», au strigat cu toții preotului și *monțerii* cari mânuiau tocmai roțile. L-am dat la oparte în toată forma pe parohul nostru, și ne-am răpezit în odăile lui

Adânc îndurerata familie aduce la cunoștința tuturor rudeniilor, prietinelor și cunoscuților, că scumpul și prea iubitul nostru soț, tată, frate, cumnat și unchiu

(13) 1—1

Dr. Lazăr Popovici

Director al băilor Oena-Sibiului, fost medic șef al Municipiului Sibiu, decorat cu „Coroana României” în grad de Mare Ofițer

după scurte suferințe și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în ziua de 4 April 1931, ora 9 a. m., în etate de 63 ani.

Inmormântarea scumpului nostru decedat a avut loc Luni în ziua de 6 April 1931, ora 3 p. m., din Biserica Catedrală, unde s'a oficiat serviciul divin. Inhumarea s'a făcut în Cimitirul Central din Sibiu.

Ple-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Sibiu, la 6 April 1931.

Delia Popovici născ. Marienescu soție, Delia, Marius, Octavia fiice și fiu, Octavia și Gh. Turicu, Valeria Popa, Victoria și G. Popluca surori și cumnați întreprinderea de înmormântare K. Paly și Fiul

Nr. 472

(21) 1—3

Concurs

În conf. cu ordinul Ven. Cons. arhiepiscopesc Nr. 2515 pentru ocuparea postului de capelan «cum jure succesionis» pe lângă neputinciosul paroh Ilariu Reit din parohia de cl. II-a Poarta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele sânt: jumătate din toate venitele din parohie și din dotația dela stat.

Reflecții îndreptățite la acest post sunt poftite să-și înainteze cererile, provăzute cu toate actele necesare, în termen, Oficiului protopopesc ort. rom. Bran, Zărnești, jud. Brașov, și să se prezinte în parohie în vre-o Duminecă sau sâmbătoarea, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu credincioșii.

În înțelegere cu consiliul parohial Zărnești, 30 Martie 1931.

Vasile Stoicaneu
protopop.

Reclama este sufletul comerțului

și-am început să ținem orații, când ne-a strigat un *montër*: «Astupați ferestrele, cu or ce!» Așa am făcut. S'a făcut întunec în casă, — dar deodată s'a arătat o lumină de-ți lua vâzul: Se aprinsese becul ăla de la *lintricitate*.

Am zis atunci: «Dacă așa stă treaba, apoi fiecare să aibă 'n căsuța lui câte-o «lintricitate» de alea!»

Și *montêrul* a fost de părerea noastră și a dus pretutindeni «lintricitatea» lui.

«Au prins de veste țărani din satul învecinat, au venit să vadă și s'au minunat, plăcându-le isprava noastră.

— «N'am putea să tragem și noi foloase dintr'asta?», ne-au întrebat ei. Soldatul, nu-i vorbă, ne-a învățat că dacă nu ești *comunist*, nu poți avea «lintricitate». Ne-am răsgândit noi și le-am spus: «dacă vreți s'aveți și voi lumină cu orice preț, faceți-vă *comuniști*!»

«S'au dat și ei pe brazdă. Lu-

Dela Librăria Arhiepiscopale din Sibiu, se pot procura

Semințe creștine în ogrorul românesc

sădite

de

Pr. Ic. I. Mălăescu

Tomul III

Prețul Lei 125 + spese Lei 20

Sectele din România

de

Arhiepiscopul Grigorie L. Botoșăneanu

Prețul Lei 30 + spese Lei 15

Compozițiile lui G. Dima

cari au fost epuizate și multe din ele nici n'au fost date publicității

se găsesc la

(14) 1—1

magazinul de note muzicale

Ioan Király—Cluj

(Depozit General)

tipărite în ediție nouă. Liste de bucatile apărute se vor trimite la cerere.

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA

profesor la Academia teologică

1. „Tatăl-Nostru” 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)
2. „Plângerile lui Ieremia”... Lei 25
3. „Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii” Lei 17

Pictură bisericească

Subsemnatul având autorizația Prea Vener. Consistor arhiepiscopesc din Sibiu, pentru pictură — aduc la cunoștința On. public, că în atelierul meu se execută în orice mărime, cu prețuri moderate, orice icoane sfinte, cruci, prapori, iconostase etc. aurituri până la cel mai fin aur veritabil.

Pictura se face în oleu, pe pânză, lemn, zinc etc. Pentru lucrările mele posed numeroase certificate de mulțumire și recomandare.

Agârbiciu, jud. Târnava-mare.

(12) 1—3

Nicolae Baci
pictor bisericesc.

A APĂRUT

BISERICA ÎMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.—. Se poate comanda dela Librăria Arhiepiscopale din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhiepiscopale a apărut și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS
profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANILOE

profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 300.—, plus spese poștale Lei 20.—

Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare ii se dă 20% rabat.

Dela Librăria Arhiepiscopale din Sibiu, se poate procura

ATLAS

pentru

Istoria Bisericii Universale

intocmit sub

Indrumările dlui Teodor M. Popescu
profesor la Facultatea de teologie din București

de

Pr. Marin Popa-Nemou

cu colaborare dlui

Ion M. Popescu-Romanași

studenti

Prețul Lei 100, plus spese poștale Lei 15.

La Librăria Arhiepiscopale se află de vânzare cartea acum apărută

Piccolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanța Hodoș**. Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Prețul 40 lei, și porto 12 lei trimis recomandat.

Dela Librăria Arhiepiscopale din Sibiu, se poate procura cartea:

Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul României

DR. MIRON CRISTEA

Înalt Regent

OMUL ȘI FAPTELE

Contribuțiuni la studiul istoriei bisericii române ortodoxe contemporane

de

ION RUSU ABRUDEANU

Volumul I

Prețul Lei 500.—, plus spese poștale Lei 20.—. Suma se poate trimite prin mandat postal.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhiepiscopale și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament”

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică „Andreiană”, din Biblia publicată sub îngrijirea Sfântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la instrucțiunea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55.—. Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhiepiscopale.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhiepiscopale a apărut și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopale:

Introducere în sfintele cărți
ale

Testamentului Vechiu

de Arhiepiscopul-Mitropolit Dr. VASILE TARNAVSCHI prof. titular la Facultatea de teologie din Cernăuți. Prețul Lei 400.—. La comande se alătură Lei 20.— pentru spese poștale.

A apărut în ediție nouă și se află la Librăria Arhiepiscopale din Sibiu:

Teologia practică

Liturgia bisericii ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavski

și acum din nou editate și completate

de

Dr. în teologie și filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc

arhiepiscop și mitropolit al Bucovinei

fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650.—, plus spese poștale Lei 30.—

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopale din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu pe protopopiate

Intocmită de

Dr. CORNEL POPESCU

protopop

Prețul Lei 130.— lipită pe pânză.